

[Aksel Larsen.]

som oprindeligt af regeringen foreslået ligge i detaileddet, den skal ligge i engrosleddet, og dette ændrede forslag er så kombineret med noget andet, bl. a. med dette, at nu skal tøjskatten ikke afskaffes med det samme, men først eventuelt fra 1. april næste år. Jeg er, sådan som det hele ligger, og med det kendskab, jeg har fået til statens finansielle situation, af den mening, at man overhovedet ikke behøver nogen omsætningskat, så det vil jeg modsætte mig.

Men jeg vil dog sige, at hvis jeg havde valget imellem to onder, en omsætningskat i engrosleddet og en omsætningskat i detaileddet, så måtte jeg stemme for, at omsætningskatten skulle lægges i detaileddet. Jeg er da også fuldkommen klar over, at dette er regeringens mening. Den mener, dette er det eneste rigtige. En omsætningskat i detaileddet er langt lettere at operere med. Den er lettere at kontrollere, lettere at kræve ind. Den giver en bedre kontrolmulighed, og den har desuden den fordel, at man lettere kan foretage forandringer. Nu er jeg naturligvis ikke så naiv, så jeg drømmer særlig meget om, at hvis vi fik en omsætningskat i detaileddet, ville den muligvis om 1 år blive sat ned fra f. eks. 5 pct. til 2 pct., men teoretisk er muligheden til stede. Jeg ved imidlertid, at hvis man havde en omsætningskat i detaileddet og eventuelt senere kom til det resultat, at det var et forkert sted at placere den, så kunne man uden nogen som helst vanskeligheder flytte den over til engrosleddet. Når man lægger en omsætningskat i engrosleddet, så kan den ikke eller kun via meget store vanskeligheder flyttes over til detaileddet. Man har næsten én gang for alle taget stilling, og så har man fået et skatteopkrævningsapparat, som ikke er så smidigt som det, man ville have, hvis omsen lå i detaileddet, og man har måttet sætte procenten op ikke til 5, men til 9, hvilket samtidig indebærer, at der jo formentlig i detaileddet vil og må blive taget avancer også af skatten, og det vil sige, at forbrugerne kommer til at betale adskilligt mere i prisforhøjelser end selve den omsætningskat, der går i statskassen, egentlig hjemler.

Jeg forstår kun til en vis grad, at detailhandelen har vendt sig så stærkt imod tanker om omsætningskat i detaileddet.

Jeg forstår det kun til en vis grad, for det er da ganske givet, at de store forretninger, de store magasiner, kædeforretninger, supermarkeder, eller hvad det hedder, som både har engros- og detailhandel, har uhyre store muligheder for at flytte om på deres avancer, således at et minimum af avancen eller slet ingenting lægges i engrosleddet og et maksimum af avancen lægges i detaileddet, hvorved de naturligvis bliver i stand til dels at betale mindre skat til staten, dels at sælge varen billigere, end den almindelige detailhandler kan.

Jeg forstår, at den højtærede handelsminister er ganske enig i disse synspunkter — det er til dels også fra den højtærede handelsminister, jeg har disse synspunkter — men jeg beklager jo meget, at det er sådan med den højtærede handelsminister, at han, ligervis som når det drejer sig om militærudgifterne, optræder på den måde, at han siger, at det gode, som jeg vil, det gør jeg ikke, men det onde, som jeg ikke vil, det gør jeg. Den højtærede handelsminister stod den 1. maj ovre på Fyn og sagde, at det blev kun over hans lig, vi fik militærudgifterne i dette land sat op til 1 800 mill. kr. om året, og det var ham, der på det radikale landsmøde i Herning foreslog en resolution om, at man skulle godkende de militærudgifter, amerikanerne havde foreslået Danmark. Den højtærede handelsminister har erklæret, at han var absolut modstander af omsætningskat i engrosleddet, men efter omstændighederne vil han alligevel stemme for det. Så hjælper det jo ikke så meget, at han har den rigtige opfattelse.

Der kan naturligvis anføres mange grunde, hvorfor omsætningskat i detaileddet er at foretrække, hvis vi endelig skal have omsætningskat. Vi har jo fået et særdeles fortrinligt materiale fra finansministeriet, og jeg forstår virkelig ikke — jo, jeg forstår det nu alligevel, men jeg burde ikke kunne forstå, at noget parti efter at have studeret dette materiale og oven i købet efter at have haft besøg af Industrirådet, som har forklaret, hvor alvorligt og skadeligt det vil være for dansk industri, om omsætningskatten lægges i engrosleddet, kan stille som betingelse for at medvirke, at vi skal have en engrosoms. Men jeg forstår det måske alligevel. Det kan jo skyl-